

Opgaveformuleringer til Større skriftlig opgave (hf)

Supplerende materiale til vejledningen

Materialet er udarbejdet af Anne Becher, Karen Steller Bjerregaard, Morten Severin, Maya Thisted, Ulla Bonde Tilma, Anne Yde og Ane Wildt.

Indholdsfortegnelse

Opgaveformuleringer til Større skriftlig opgave.....	4
Den gode opgaveformulering – en tjekliste:	5
Fag: Biologi B	6
Område: Diabetes 2.....	6
Kommentarer:	6
Fag: Biologi B	7
Område: Sundhed og fedme.....	7
Kommentarer:	7
Fag: Biologi B og idræt B	8
Område: Lungesygdomme	8
Kommentarer:	8
Fag: Dansk A.....	9
Område: Kriminalmagasiner	9
Kommentarer:	9
Fag: Dansk A.....	10
Område: Biografisk læsemetode	10
Kommentarer:	10
Fag: Dansk A.....	11
Område: Taler der samler eller splitter?	11
Alternativ version:	11
Kommentarer:	11
Fag: Dansk A.....	12
Område: Sociale miljøer i dokumentar og reality	12
Alternativ version:	12
Kommentarer:	12
Fag: Engelsk B	13
Område: Science fiction	13
Kommentarer:	13
Fag: Engelsk B	14
Område: Norman Mailers "The Fight" (1975)	14
Kommentarer:	14

Fag: Engelsk B	15
Område: Konspirationsteorier	15
Kommentarer:	15
Fag: Engelsk B	16
Område: Folkesundhed i USA	16
Kommentarer:	16
Fag: Geografi B og Biologi C	17
Område: Arktis og klima.....	17
Kommentarer:	17
Fag: Historie B	18
Område: Kvinders stemmeret	18
Kommentarer:	18
Fag: Historie B	19
Område: Straf	19
Kommentarer:	19
Fag: Historie B	20
Område: Besættelsestid	20
Kommentarer:	20
Fag: Historie B	21
Område: Den transatlantiske slavehandel	21
Kommentarer:	21
Fag: Historie B	22
Område: Historiske computerspil	22
Kommentarer:	22
Fag: Historie B & religion C	23
Område: Kristendommens indførelse og udbredelse	23
Kommentarer:	23
Fag: Idræt B	24
Område: Doping.....	24
Kommentarer:	24
Fag: Idræt B	25
Område: Idræt i folkeskolen	25
Kommentarer:	25
Fag: Kemi B	26
Område: Medicinalkemi.....	26
Kommentarer:	26
Fag: Kemi B	27
Område: Analytisk kemi - fødevareranalyser	27
Kommentarer:	27
Fag: Psykologi B	28

Område: Sorg	28
Kommentarer:	28
Fag: Psykologi B	29
Område: Stress	29
Kommentarer:	29
Fag: Psykologi B	30
Område: Omsorgssvigt	30
Kommentarer:	30
Fag: Psykologi B	31
Område: Senmoderne identitetsdannelse.....	31
Kommentarer:	31
Fag: Psykologi B og samfundsfag B.....	32
Område: velfærdspolitik	32
Kommentarer:	32
Fag: Religion B	33
Område: Konversion til nyreligiøse bevægelser	33
Kommentarer:	33
Fag: Religion B	34
Område: Klassisk og moderne hinduisme.....	34
Kommentarer:	34
Fag: Religion B	35
Område: Islamisk feminisme	35
Kommentarer:	35
Fag: Religion B	36
Område: Pædagogisk arbejde med religiøse minoriteter i daginstitutioner	36
Kommentarer:	36
Fag: Samfundsfag B	37
Område: Socialdemokratiets politiske udvikling	37
Kommentarer:	37
Fag: Samfundsfag B	38
Område: Social mobilitet	38
Kommentarer:	38
Fag: Samfundsfag B	39
Område: Transkønnedes vilkår i det senmoderne samfund.....	39
Kommentarer:	39

Opgaveformuleringer til Større skriftlig opgave

Opgaveformuleringerne i dette materiale er ikke eksemplariske, men kan give et billede af, hvordan de kan se ud. Der findes ikke én bestemt måde, en opgaveformulering skal se ud på. Derfor er der eksempler på både opgaveformuleringer opstillet som mere undersøgende spørgsmål og eksempler opbygget efter Blooms taksonomi.

Det er ikke alle fag som er dækket af dette materiale, men der er taget udgangspunkt i, hvilke fag der er mest anvendte som udgangspunkt for Større skriftlig opgave.

Vejledernes arbejde med at udarbejde opgaveformuleringer til Større skriftlig opgave kræver opmærksomhed på en hel række punkter. I læreplanen præciseres det at:

“Den skal rumme præcise faglige krav. I det tilfælde opgaven skrives i to fag, skal det flerfaglige aspekt af opgaven klart formuleres. Opgaveformuleringen skal være konkret og afgrænset, og den skal præcist angive, hvad der kræves af eleven. Den skal inddrage nye aspekter eller være ledsaget af bilag, der ikke er blevet drøftet under vejledningen, således at eleven ikke på forhånd kan udarbejde detaljerede dele af den endelige besvarelse. Opgaveformuleringen skal tage hensyn til de overvejelser, eleven har gjort sig om opgaven i forbindelse med vejledningen. Elever, der har valgt samme område, skal have forskellige opgaveformuleringer.

5.2. Opgaveformuleringen skal indeholde krav til fordybelse, der på væsentlige punkter ligger ud over arbejdet i de(t) pågældende fag. Opgaveformuleringen kan udarbejdes i forlængelse af faglig viden og metoder, som er indgået i den enkelte elevs undervisning i de(t) fag, som den større skriftlige opgave omfatter. Dog kan opgaveformuleringen ikke udelukkende bygge på den del af fagenes stof, der allerede er indgået i den enkelte elevs undervisning i det pågældende hf-forløb, idet der skal indgå faglig fordybelse i form af nyt materiale, nye faglige vinkler eller et nyt fagligt område. Opgaveformuleringen skal vedlægges opgavebesvarelsen.

Ved større skriftlige opgaver, hvori et eller flere fremmedsprog indgår, skal en del af det anvendte materiale være på det/de pågældende sprog.

5.3. Skrives opgaven i et fag med praktisk islæt, skal det af opgaveformuleringen klart fremgå, at der er tale om en faglig opgave, der skal give mulighed for at honorere de faglige mål for den større skriftlige opgave, jf. pkt. 2.1.

Det er vigtigt at man før godkendelse af en elevs/kursist område, nøje overvejer hvorvidt det er muligt at lave en opgaveformulering, der lever op til kravene, inden for området. Man bør også overveje, hvorvidt området fx indbyder til inddragelse af mere end et fag, eller måske bør skrives i et andet fag, end eleven/kursisten umiddelbart havde forestillet sig.

Udover kravene i læreplanen er der også en række andre forhold, der er centrale for udformningen af en god opgaveformulering. Disse er forsøgt oplistet i det næste afsnit.

Den gode opgaveformulering – en tjekliste:

Forsøg på at indkredse en række gode råd herom.

- Er opgaven præcist formuleret, herunder hvor eksplicite krav der stilles til materiale, metode og teori?
- Har opgaven en klar retning / et klart perspektiv?
- Har opgaveformuleringen tilstrækkelig sammenhængskraft? Dette kan evt. sikres gennem en overordnet problemformulering/ et klart emne /en rød tråd, der binder opgaven sammen.
- Er opgaven stilladseret passende i forhold til disposition og omfang og den elev/kursist der skal besvare den?
- Er der valgt den mest velegnede taksonomi? Her tænkes fx på Bloom og SOLO.
- Kan de enkelte dele af opgaveformuleringen omformuleres til et spørgsmål, der kan besvares? (de behøver ikke være formuleret som spørgsmål i den endelige udgave, men kan de det ikke, er det ofte et tegn på, at opgavedelen er formuleret upræcist)
- Er faglige mål/kompetencer i spil?
- Er der flere underordnede problemstillinger, der muliggør at elev/ kursist kan leve op til de faglige mål?
- Hvordan passer opgaveformuleringen til den tid og længde opgaven må have?
- Er det muligt at anskaffe og anvende relevante materialer på et rimeligt niveau?
- Er der tale om en 'standard'-opgave, hvor analyser/ undersøgelser alt for nemt kan findes på internettet? Hvis det er tilfældet, bør opgaveformuleringen laves om, da det kan ødelægge elevens/ kursistens muligheder for at vise selvstændighed.
- Er den meget personlige opgaveformulering sikret den nødvendige faglighed?
- Er den professionsrettede opgaveformulering sikret den nødvendige faglighed?
- SSO med to fag: Er opgaven vægtet godt mellem fagene?

Det anbefales at man altid lader kolleger gennemse ens opgaveformuleringer før de udleveres til eleverne/kursisterne.

Fag: Biologi B

Område: Diabetes 2

Hvordan kan man forebygge og behandle diabetes 2?

- Redegør for den normale regulering af blodsukkerkoncentration hos mennesker. Du skal udføre et forsøg med måling af blodsukkerkoncentration og forklare dine resultater.
- Forklar, hvordan regulering af blodsukkerkoncentration påvirkes af sygdommen diabetes 2 og hvilke konsekvenser dette har for personer med diabetes 2.
- Diskuter årsager til diabetes 2 og vurder hvordan man bedst kan behandle diabetes 2. Inddrag herunder en forklaring på, hvorfor GLP-1 kan anvendes i en behandling. Inddrag artiklen fra nedenstående link i dit svar. <https://www.biotechacademy.dk/undervisning/gymnasiale-projekter/diabetes-2>

Kommentarer:

Emnet diabetes (og andre sygdomme) er meget populært i SSO-opgaver, men ved at forlange udførelse af eget forsøg, samt anvendelse af et bestemt link eller en artikel kan man forhåbentlig gøre opgaven mere individuel i forhold til internettets mange "standard-opgaver". Inddragelse af eksperimentelt arbejde SSO opgaver giver eleven/kursisten mulighed for at vise, at vedkommende lever op til en del af de faglige mål i biologi B.

I vejledningen er det vigtigt at forklare eleven/kursisten at man skal kunne forklare blodsukkerregulering på celleniveau og ikke kun på patientniveau. Det er vigtigt at minde om, at mange internetkilder er henvendt til patienter og derfor kan være mangelfulde i SSO-opgaver.

Fag: Biologi B

Område: Sundhed og fedme

Hvordan kan man forebygge og behandle fedme?

- Redegør for, hvordan man definerer og måler fedme. Forklar de sundhedsmæssige konsekvenser af fedme, inddrag herunder det metaboliske syndrom.
- Analyser forskellige miljømæssige og genetiske årsager til fedme. Inddrag artiklen ”Så tæt er sammenhængen mellem fedme og gener”
- Vurder, med udgangspunkt i dit praktikophold på sundhedscenter xx, hvordan man kan forebygge og behandle fedme blandt voksne mænd.

Artikel: Så tæt er sammenhængen mellem fedme og gener. Ringgard. 2015. Videnskab.dk

<https://videnskab.dk/krop-sundhed/verdens-storste-studie-sa-taet-er-sammenhaengen-mellem-fedme-og-gener>

Kommentarer:

Denne opgaveformulering tager udgangspunkt i et praktikophold på et sundhedscenter. Det er en professionsrettet og virkelighedsnær opgave. Kursisten/eleven kan måle forskellige sundhedsparametre på sig selv eller andre personer (BMI, talje-hofte ratio med videre). Kursisten/eleven kan interviewe sundhedspersonalet på sundhedscenteret og inddrage egne erfaringer fra praktikopholdet, men man bør i understrege i vejledningen, at vedkommende skal finde artikler med videre, som supplerer interview og egne erfaringer.

Fag: Biologi B og idræt B

Område: Lungesygdomme

Problemformulering: Hvordan kan man lindre og behandle lungesygdommen KOL?

- Redegør for lungernes opbygning og funktion. Udfør et forsøg, hvor du undersøger lungekapaciteten på rygere og ikke rygere. Vurder resultaterne.
- Redegør for sygdommen KOL med hensyn til diagnose og sygdomsforløb. Diskuter årsager til KOL og forklar, hvordan KOL-medicin virker
- Vurder, med udgangspunkt i dit praktikophold på fysioterapiklinikken, hvordan man kan behandle og lindre KOL for forskellige typer af patienter. Du skal inddrage uddrag fra Sundhedsstyrelsens diverse håndbøger om fysisk aktivitet, fx <https://sundhedsstyrelsen.dk/da/udgivelser/2023/Fysisk-aktivitet-for-voksne>.

Kommentarer:

Dette er en tværfaglig opgave, som tager udgangspunkt i et praktikophold på en fysioterapeutklinik, hvor man arbejder med KOL patienter. Inddragelse af eget eksperimentelt arbejde kan sikre, at eleven/kursisten lever op til de faglige mål i biologi B. Eleven/kursisten kan med fordel inddrage egne erfaringer og et interview med sundhedspersonalet på klinikken, men det er vigtigt at understrege overfor eleven/kursisten at man også skal inddrage artikler og lignende, som supplerer den praktiske erfaring.

Fag: Dansk A

Område: Kriminalmagasiner

Hvilken betydning har kriminalmagasiner i tv for vores opfattelse af politiets arbejde?

- Redegør for reality-tv som genre og præsenter på baggrund heraf to selvvalgte tv-kriminalmagasiner.
- Foretag en analyse og fortolkning af tv-kriminalmagasinerne med fokus på fremstillingen af politiets arbejde, herunder hvordan det understøttes gennem dramaturgi og af de filmiske virkemidler.
- Diskuter på baggrund af din analyse og fortolkning, hvilken betydning tv-kriminalmagasiner har for vores opfattelse af politiets arbejde. Inddrag de vedlagte artikler "Politi i redigeringsrummet" (Journalisten.dk, 21.02.01) og "Med politiet i 'virkeligheden': Reality-tv og kriminalitet." (Mediekultur nr. 34, side 62-77) i diskussionen.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen retter sig særligt til hf'ere der har valgt en politipakke. Den overordnede problemformulering dækker kravet om karrierelæring idet den kalder på etisk refleksion over formidling og varetagelsen af professionen.

Fag: Dansk A

Område: Biografisk læsemetode

Hvilke muligheder og begrænsninger har den biografiske læsemetode i læsningen af H.C. Andersens Skyggen?

- Redegør for den biografiske læsemetode og lav en kort, fokuseret præsentation af H.C. Andersen og hans liv.
- Foretag en analyse og fortolkning af H.C. Andersens "Skyggen" (1847) med udgangspunkt i den biografiske læsemetode, hvor du bl.a. fokuserer på personkarakteristik af Den lærde mand og Skyggen samt komposition, fortælleforhold og tematikker.
- Diskuter muligheder og begrænsninger ved den biografiske læsemetode med udgangspunkt i din analyse og fortolkning af "Skyggen" og sæt den i relation til mindst én anden læsemetoder.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen repræsenterer en klassisk opgavetype inden for danskfaget: tekstanalyse af litterær tekst, som der allerede forligger et utal af analyser af. For at sikre, at eleven kan vise selvstændighed i opgaveløsningen, stilles der krav om at forholde sig kritisk til optikkens betydning for læsningen. Med kravet om at sætte den biografiske metode i relation til andre metoder, hæves diskussionen til et metaniveau.

Fag: Dansk A

Område: Taler der samler eller splitter?

Hvilken betydning har kommunikationssituationen for positioneringen af ofre, terrorister og nation i George Bush' "Tale til nationen" efter 11. september 2001 og i Stoltenbergs tale i Oslo Domkirke efter terrorangrebet på Utøya 22. juli 2011?

- Hvilken betydning har kommunikationssituationen for "Talen til nationen" og Stoltenbergs tale efter terrorangrebet på Utøya?
- Hvordan understøtter de stilistiske virkemidler, argumentation og diskurs formålet med de to taler?
- Hvordan positionerer de to taler ofre, terrorister og nation, og hvilken betydning har det for vores opfattelse af det vestlige demokrati?

Alternativ version:

Hvilken betydning har kommunikationssituationen for positioneringen af ofre, terrorister og nation i George Bush' "Tale til nationen" efter 11. september 2001 og i Stoltenbergs tale i Oslo Domkirke efter terrorangrebet på Utøya 22. juli 2011?

- Lav en analyse af kommunikationssituationen for "Talen til nationen" og Stoltenbergs tale efter terrorangrebet på Utøya.
- Foretag en retorisk analyse og fortolkning af de to taler, hvor du fokuserer på stilistiske virkemidler, argumentation og diskurs.
- Sammenlign den måde de to taler positionerer ofre, terrorister og nation i de to taler, og diskuter hvilken betydning det har for vores opfattelse af det vestlige demokrati.

Kommentarer:

Der er altid nyt materiale at hente i arbejdet med taler om et fælles emne. Her sikres præsentationen af talerne og deres kontekst gennem et redegørende spørgsmål, som den dygtige elev/kursist også kan besvare på et analytisk niveau. Der er ligeledes mulighed for at lave analysen på forskellige faglige niveauer – og til en fagligt svag elev/kursist, kunne man stille krav om visse begreber skulle indgå, fx Toulmins model eller særlige figurer og troper. Det afsluttende krav om en etisk refleksion tilfører opgaven en dannelsesdimension.

Fag: Dansk A

Område: Sociale miljøer i dokumentar og reality

Hvordan bruges filmiske virkemidler til vinkling og fremstilling af socialt udsatte grupper i dansk reality og dokumentar?

- Hvad karakteriserer dokumentargenren og reality-genren?
- Hvordan fremstilles de medvirkende og de sociale og kulturelle miljøer i "Prinsesserne på Blokken" og "Blok på bistand", og hvilken betydning har de filmiske virkemidler for fremstillingen?
- Hvordan fremstiller "Prinsesserne på Blokken" og "Blok på bistand" de sociale og kulturelle miljøer, og hvilken betydning har det for vores opfattelse af dem?

Alternativ version:

Hvordan bruges filmiske virkemidler til vinkling og fremstilling af socialt udsatte grupper i dansk reality og dokumentar?

- Redegør kort for henholdsvis dokumentar- og reality-genren.
- Foretag en sammenlignende analyse og fortolkning af "Prinsesserne på Blokken" og "Blok på bistand" med fokus på fremstillingen af de medvirkende og de sociale og kulturelle miljøer, herunder hvordan de filmiske virkemidler understøtter denne fremstilling.
- Diskuter hvordan de to programmer fremstiller de sociale og kulturelle miljøer, og hvilken betydning det har for vores opfattelse af dem.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen er rettet mod kursister, der tager afsæt i personlig interesse for og indignation over mediernes fremstilling af en livsverden tæt på, men også forskellig fra deres egen. Med underspørgsmålene sætte fokus på genre og dermed genreforventninger og der stille krav om næranalyse af udvalgte sekvenser. Til det diskuterede spørgsmål kunne vedlægges et debatindlæg, hvor et program kritiseres for at udstille de medvirkende eller roses for at give indblik i minoritetssamfund.

Fag: Engelsk B

Område: Science fiction

På hvilken måde fremstilles "AI" (kunstig intelligens) i filmen *Ex Machina* (Alex Garland, 2014) og hvad er filmens budskab?

Din opgave skal indeholde følgende:

- En kort redegørelse for science fiction som genre og hvordan filmen *Ex Machina* indskrives sig i denne genre.
- En analyse og fortolkning af filmen med fokus på hvordan "AI" (kunstig intelligens) fremstilles i filmen. I din analyse skal indgå en karakteristik af de vigtigste figurer og deres relationer, samt hvordan filmiske virkemidler bruges.
- En diskussion af filmens budskab med udgangspunkt i følgende artikel: Martin Robbins: *Artificial Intelligence: Gods, egos and Ex Machina* (The Guardian, January, 2016)

Kommentarer:

Redegørelsen i denne opgave lægger op til en fokuseret redegørelse for science fiction-genren og hvordan dette værk konkret læses ind i denne genrekontekst og fungerer som en kvalificeret overgang til en analyse af værket. Analysen er fokuseret på det centrale aspekt i problemformuleringen, nemlig hvordan "AI" fremstilles, ved at angive to fokuspunkter; brugen af filmiske virkemidler, samt personkarakteristik af de vigtigste figurer og deres relationer – herved stilladseres analysen og fortolkningen. Opgavens diskuterende niveau lægger op til at kunne relatere værkets budskab til mere eller mindre abstrakte og etiske problemstillinger alt efter elevens/kursistens viden og abstraktionsniveau.

Opgaveformuleringen er samtidigt forankret i engelskfagets kulturområder gennem aktiveringen af viden om engelsksproget kultur og litteratur.

Fag: Engelsk B

Område: Norman Mailer "The Fight" (1975)

På hvilken måde vælger Norman Mailer at skrive "The Fight" (1975) og med hvilken intention?

Din opgave skal indeholde følgende:

- En kort redegørelse for bogens genre.
- En analyse af "The Fight" med fokus på komposition, sproglige virkemidler og personkarakteristik.
- En diskussion af hvorfor Norman Mailer skriver om denne kamp, og hvorfor værket er et ikon inden for sin genre.

Kommentarer:

Redegørelsen for genren i dette værk, The Fight, er i denne opgave helt central, da værket er non-fiktion, men blander virkemidler og særtræk fra både fiktion og non-fiktions genrer. En kvalificeret definition af genren underbygger en forståelse af værkets intention. Analysen skal fokuseret analysere hvordan dele af værkets formelle kvaliteter samt brugen af virkemidler i personskildringen udfordrer etablerede genrekonventioner og gør værket skelsættende. Diskussionen lægger op til en selvstændig refleksion, med udgangspunkt i analysen, over værkets intention og status.

En opgave som har et værk; roman, film, novelle, biografi etc. som område for analysen fordrer enten en opgaveformulering som er meget fokuseret og stilladseret - specielt den svage elev/kursist vil have gavn af høj stilladsering, mens den stærke elev/kursist får mere rum til at udfolde sig ved at man kun angiver fokuspunkter i opgaveformuleringerne, men ikke stilladserer for stramt.

Opgaveformuleringen er samtidigt forankret i engelskfagets kulturområder gennem aktiveringen af viden om engelsksproget kultur, litteratur og samfundsforhold.

Fag: Engelsk B

Område: Konspirationsteorier

Hvad karakteriserer en konspirationsteori, og på hvilken måde påvirkes folk af konspirationsteorier?

Din opgave skal indeholde følgende:

- En kort redegørelse for, hvad der karakteriserer en konspirationsteori.
- En analyse af en af den amerikanske konspirationsteoretiker David Ickes konspirationsteorier med fokus på, hvordan den/han argumenterer for sit budskab. Andre konspirationsteorier kan inddrages i analysen.
- En diskussion af på hvilken måde konspirationsteorier præsenteres i amerikanske medier, samt hvorfor og hvordan folk lader sig påvirke af konspirationsteorier med udgangspunkt i følgende artikel: Sander van der Linden Ph.D: "The Surprising Power of Conspiracy Theories" (*Psychology Today*, August, 2015)

Kommentarer:

Redegørelsen lægger op til at kunne danne sig et overblik over et komplekst område, samt udvælge de centrale karakteristika der kan fungere som udgangspunkt for en analyse. Analysen lægger op til en argumentationsanalyse for at konsolidere det engelskfaglige fokus og det metodiske arbejde i opgaven. Argumentationsanalysen skal danne udgangspunkt for en kvalificeret inddragelse af det angivne materiale i en diskussion. Emnet og opgaveformuleringen er et eksempel på en opgave, som tager udgangspunkt i en interesse, her konspirationsteorier, men som så skal kvalificeres engelskfagligt med tydelige angivelser af hvilke forventning der er til afgrænsning af emnet og hvilke metodiske tilgange der skal anvendes på materialet.

Opgaveformuleringen er samtidigt forankret i engelskfagets kulturområder gennem aktiveringen af viden om engelsksproget kultur og samfundsforhold.

Fag: Engelsk B

Område: Folkesundhed i USA

Hvad karakteriserer den amerikanske folkesundhed, hvilke initiativer har været iværksat for at regulere folkesundheden, og hvordan er det lykket?

Din opgave skal indeholde følgende:

- En kort redegørelse for, hvad der karakteriserer amerikansk folkesundhed.
- En analyse af "Let's Move!" kampagnen (2011) herunder en retorisk analyse af en tale, der indgår i kampagnen. Andre initiativer iværksat for at ændre amerikansk livsstil kan inddrages til sammenligning.
- Med afsæt i analysen ønskes diskussion af, hvilke faktorer man kan fokusere på, når man skal forsøge at imødekomme udfordringer med folkesundhed, og hvordan man opnår succes med at ændre befolkningsgruppers livsstil.

Kommentarer:

Redegørelsen er en undersøgelse af folkesundhed som begreb og herunder kulturelt betingede forskelle i folkesundhed. Analysen tager udgangspunkt i en kampagne og undersøger i en retorisk analyse forskellige aspekter af kampagnen, som kan relateres bredere til tendenser i andre lignende tiltag. Den diskuterende del af opgaven lægger op til at man fx inddrager egen empiri på området (erfaringer fra praktikophold) eller sætter det undersøgte område i perspektiv med andre lignende indsatser og reflekterer over samfundsmæssige, ideologiske og kulturelle forskelle, når man arbejder med folkesundhed.

Opgaveformuleringen er samtidigt forankret i engelskfagets kulturområder gennem aktiveringen af viden om engelsksprogede samfundsforhold.

Fag: Geografi B og Biologi C

Område: Arktis og klima

Hvordan vil klimaforandringerne påvirke de arktiske områder?

- Redegør for det arktiske klima og økosystem. Angiv eksempler på, hvordan dyre- og planteliv er tilpasset Arktisk gennem naturlig selektion.
- Forklar og vurder, hvordan det arktiske klima vil ændre sig i fremtiden. Inddrag forsøg med strålingsbalancen og artiklen ”når isen går i sort”
- Diskuter og vurder, hvilke konsekvenser klimaforandringerne i Arktis vil have på det arktiske økosystem og de arktiske samfunds muligheder i fremtiden.

Artikel: Når isen går i sort. Mernild og Malmros. Aktuel naturvidenskab. 2014.
https://aktuelnaturvidenskab.dk/fileadmin/Aktuel_Naturvidenskab/nr-4/AN4-2014albedo.pdf

Kommentarer:

Denne opgaveformulering er et eksempel på en tværfaglig opgaveformulering. Man kan også arbejde med emnet enkeltfagligt i både biologi B og geografi B. Der skal indtages et forsøg i geografi-delen og en artikel fra Aktuel Naturvidenskab – begge dele har til hensigt at eleven/kursisten kan opfylde de faglige mål i geografi B

Fag: Historie B

Område: Kvinders stemmeret

Hvordan fik kvinder stemmeret i Danmark?

- Redegør for de grundlæggende principper i Junigrundloven (1849) og for hvordan kriterierne for valgret forandrede sig fra 1849 til 1915.
- Lav en kildeanalytisk undersøgelse af, hvordan kampen for kvinders valgret blev organiseret og hvilke argumenter der blev fremsat for og imod denne valgret.
- Diskuter, hvorfor ikke alle kvinder gik ind for kvindelig valgret.

Kommentarer:

Den historiske redegørelse er her skarpt fokuseret, samtidig med, at der lægges op til at komme ind på, hvordan fænomenet stemmeret forandrer sig, dvs. mere kompleks kontekstualisering. Undersøgelsesspørgsmålet sigter på at eleven/kursisten skal have blik for flere forskellige synspunkter, hvorfor forskellige kilder er påkrævet. Det implicitte sammenlignende element kan hjælpe med at hæve det analytiske niveau. Det diskuterende spørgsmål sigter til at åbne undersøgelsen for andre kategorier end køn, nemlig ideologi og klasse. Spørgsmålene kunne oplagt suppleres med lærervalgt materiale.

Fag: Historie B

Område: Straf

Hvordan har forståelsen af fængselsstraf forandret sig fra 1800-tallet til i dag og hvordan kommer det til udtryk?

- Redegør for, hvordan indretningen af fængselsbygninger i Danmark har forandret sig fra 1800-tallet til i dag. Du skal komme med konkrete eksempler på fængselsbygninger i din redegørelse.
- Lav en kildeanalytisk undersøgelse af, hvordan Kriminalforsorgens forståelse af formålet med fængselsstraf i dag, adskiller sig fra de forståelser, der herskede i 1800- og 1900-tallet. Du skal i undersøgelsen komme ind på indretningen af fængselsbygningerne.
- Diskuter årsagerne til den ændrede forståelse af formålet med fængselsstraf og overvej, hvad den nuværende forståelse betyder for myndighedernes håndtering af fængselsdømte.

Kommentarer:

Den professionsrettede opgaveformulering kunne kobles til praktikforløb eller andre former for egen empiriproduktion, her fx interview med fængselsbetjente. Det redegørende spørgsmål har et konkret fysisk fokus, der kan gøre det mere klart for eleven/kursisten, hvordan forandringer kommer til udtryk. Det undersøgende spørgsmål er søgt koblet til redegørelsen og det er her oplagt at anvende egen empiri. Det sidste gælder i meget høj grad også diskussionsspørgsmålet, der dog også kunne suppleres med lærervalgt empiri. Det er afgørende, at den professionsrettede opgaveformulering er en fagligt funderet opgave, der opfylder kriterierne for en SSO, og ikke en praktikrapport.

Fag: Historie B

Område: Besættelsestid

Hvordan opfattes Besættelsestiden (1940-1945) og hvorfor er skaber den fortsat offentlig debat?

- Redegør for begrebet kollektiv erindring og for hvilken betydning kollektiv erindring har for erindringsfællesskaber som fx den danske nationalstat.
- Foretag en analyse af DR's "Historien om Danmark" afsnit 10 med fokus på, hvordan besættelsestiden fremstilles heri.
- Diskuter og vurder hvorfor den kollektive erindring om Besættelsestiden fortsat er til debat i nutiden. Inddrag i den forbindelse eksempler fra debatten om "Historien om Danmark", som udspillede sig i efteråret 2017.

Kommentarer:

Besættelsestid er fortsat et emne nogle af eleverne/kursisterne finder interessant, særligt hvis det kan kobles til aktuelle diskussioner. I denne opgaveformulering er fokus på historiebrug med udgangspunkt i DR's "Historien om Danmark", hvormed der åbnes for demonstration af en række relevante faglige mål i faget.

Fag: Historie B

Område: Den transatlantiske slavehandel

Hvilke konsekvenser fik den transatlantiske slavehandel?

- Redegør for de livsvilkår slavegjorte mennesker i det tidligere Dansk Vestindien havde fra 1672-1848, herunder hvordan vilkårene ændrede sig i perioden.
- Lav med udgangspunkt i dokumentarserien 'Slavernes Slægt' (DR 2004) en undersøgelse af, hvordan vore dages efterkommere af de slavegjorte håndterer denne del af deres familiehistorie. Du skal inddrage yderligere selvvalgt materiale og du skal anvende begreberne historiebrug og identitet.
- Diskuter, hvilke årsager der kan være til, at nogle af de slavegjortes efterkommere ønsker en officiel undskyldning og erstatning.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen er tiltænkt elever/ kursister, der kommer med helt særlige, måske personlige ønsker og ideer til deres område for SSO, her en elev/kursist med personlig interesse for og familiemæssig tilknytning til efterkommere af slavegjorte. Det er i opgaveformuleringen tilstræbt at fastholde den personlige/ særlige interesse for emnet, samtidig med at det sættes i en klar faglig ramme, med krav om anvendelse af bestemte fagbegreber. I tilknytning til opgavens undersøgende spørgsmål kunne eleven/kursisten oplagt interviewe familiemedlemmer.

Fag: Historie B

Område: Historiske computerspil

Hvordan bruges fortid/historie computerspillet Crusader King?

- Redegør for, hvad der kendetegner det univers computerspilserien Crusader King foregår i, hvad spillet går ud på, og hvordan det er bygget op.
- Undersøg hvordan og i hvilken udstrækning spillet Crusader King afspejler politiske og sociale forhold i europæisk middelalder, herunder særligt, hvordan fyrster kunne fastholde magt over bestemte områder. Du skal i din undersøgelse både anvende forskellige faghistoriske fremstillinger og samtidige kilder.
- Diskuter med afsæt i din undersøgelse, hvilken betydning historiske computerspil kan have for vores historiebevidsthed.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen er tiltænkt elever/ kursister, der kommer med helt særlige, måske personlige ønsker og ideer til deres SS, her en passioneret gamer. Det er i opgaveformuleringen tilstræbt at fastholde den personlige/ særlige interesse for emnet, samtidig med at det sættes i en klar faglig ramme. I denne sammenhæng behandles spillet som et eksempel på historiebrug med underholdning for øje, og der stilles krav om inddragelse af relevante analytiske begreber.

Fag: Historie B & religion C

Område: Kristendommens indførelse og udbredelse

Hvorfor foregik der et religionsskifte i det skandinaviske område omkring år 1000?

- Redegør for hovedtræk ved førkristen nordisk religion og hvordan den blev praktiseret. Inddrag i denne forbindelse diskussioner omkring, hvilke kilder der findes til religionen.
- Lav en analyse af udvalgte kilder til belysning af religionsskiftet, herunder Rimberts beskrivelse af Ansgars mission og Widukinds krønike (begge vedlagt).
- Diskuter og vurder på baggrund heraf, hvorfor der skete et religionsskifte i det senere danske område omkring år 1000.

Kommentarer:

Religionsskiftet i det vi i dag kalder Danmark er et populært, men kompleks emne. Eleverne/kursisterne er ofte meget prægede af diverse populære fremstillinger, hvorfor de ofte har en masse viden om førkristen nordisk religion, der er i strid med den videnskabelige forsknings resultater. Derfor bliver eleven/kursisten specifikt bedt om af forholde sig til kildesituationen, for på den måde at sikre at eleven/kursisten er opmærksom på, ikke at give et referat af Valhalla-tegneserien eller en julekalender som besvarelse af det redegørende spørgsmål. I de diskuterende spørgsmål kunne man overveje at henvise til fremstillinger, hvor religionsskiftet vurderes forskelligt. Der udtrykkes bl.a. divergerende fortolkninger heraf i Nationalmuseets undervisningsmateriale "Vinkler på Vikingetid", der kan hentes gratis på internettet.

Fag: Idræt B

Område: Doping

Koffein – doping eller ej?

- Beskriv kort, hvordan præstationsfremmende midler kan anvendes som doping i forskellige typer af sportsgrene og forklar de kriterier, der ligger til grund for at præstationsfremmende midler optages på "Worlds anti doping agency"/WADAs liste over ulovlige dopingmidler
- Forklar, hvordan indtagelse af koffein påvirker kroppen.
- Udfør et forsøg, der belyser om koffein er præstationsfremmende.
- Diskuter, om koffein bør genoptages på WADAs dopingliste

Kommentarer:

Inddragelse af eksperimentelt arbejde i SSO-opgaver giver eleven/kursisten mulighed for at vise, at vedkommende kan arbejde selvstændigt.

Der er ikke medtaget en forsøgsvejledning, hermed kan eleven/kursisten selv vælge, hvilken type fysisk aktivitet, som vedkommende vil undersøge. I vejledningen kan man hjælpe med at få et godt forsøgsdesign og en god formidling af resultaterne.

Man kunne stilladsere elevens/kursistens arbejde mere ved i første spørgsmål at spørge til forskellige kategorier indenfor doping og bede om, at der gives eksempler. Det kunne også understøtte arbejdet med diskutere, hvorvidt koffein bør betragtes som doping.

Fag: Idræt B

Område: Idræt i folkeskolen

Hvordan håndteres arbejdet med inklusion i skolen i forbindelse med idrætsundervisningen?

- Forklar, hvad der forstås ved begrebet "inklusion", og hvordan inklusion er blevet et princip i den danske folkeskole.
- Belys de grundlæggende principper bag inklusion i folkeskolens idrætsundervisning, og giv begrundede eksempler på, hvordan Mette kan inkludere Ida i konkrete idrætsaktiviteter i timerne.
- Diskuter, hvilke problematikker Mette og andre undervisere kan møde, når hun / de skal inkludere børn som Ida i skolens idrætsundervisning

Case:

Mette er nyuddannet lærer og er blevet ansat som idrætslærer på en lokal folkeskole, hvor hun bl.a. skal overtage en 8. klasse i idræt. Derfor genopfrisker hun faghæftet for idræt, hvor der bl.a. står: "Undervisningsdifferentiering er et princip for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen i en klasse eller gruppe, hvor den enkelte elev tilgodeses, samtidig med at man bevarer fællesskabets muligheder. Undervisningen tilrettelægges på en måde, der både styrker og udvikler den enkelte elevs optimale læring."

Fælles Mål 2009. Idræt. Faghæfte 6. Undervisningsministeriets håndbogsserie nr. 8 – 2009

Det forholder sig nemlig sådan, at Mette skal inkludere **Ida** i idrætsundervisningen. Det vides om Ida: Hun var som lille involveret i et biluheld, der førte til, at hun blev delvist lammet i venstre side. Hun er en glad og udadvendt pige, der nyder at lege med sine kammerater, og hun hader at blive holdt udenfor. Ida bruger oftest en kørestol, og hun har brug for hjælp på vanskeligt eller ujævnt underlag. Det kan være svært at forstå, hvad Ida siger, hvis man ikke kender hende, da hendes tale er sløret. Samtidig kan hun have problemer med at forstå og følge instruktioner, men Ida udviser beslutsomhed i alt, hvad hun gør, og hun giver ikke så let op.

Kommentarer:

Denne opgave er et eksempel på case-baseret SSO-opgave.

Fag: Kemi B

Område: Medicinalkemi

Hvordan fremstiller man det smertestillende medicin acetylsalicylsyre?

- Redegør kort for forskellige typer af smertestillende medicin
- I laboratoriet skal du fremstille acetylsalicylsyre ud fra den udleverede vejledning. Forklar forsøgets udførelse og vurder produktets renhed
- Diskuter fordele og ulemper ved brug af acetylsalicylsyre frem for andre former for smertestillende medicin

Kommentarer:

I denne opgave er formidlingen af syntesen af acetylsalicylsyre det helt centrale. Det forventes at både fremgangsmåde (metoder), efterbehandling og vurdering af udbytte og renhed formidles. Hvis eleven/kursisten har fremstillet acetylsalicylsyre i forbindelse med undervisningen, bør man vælge en anden syntese eller man kan udvide eller erstatte forsøget med en spektrofotometrisk undersøgelse af hovedpinepiller. Eleven/kursisten skal desuden bredt (men helst kort) redegøre for de forskellige typer af smertestillende medicin og vise, at vedkommende forstår at diskutere anvendelsen af acetylsalicylsyre.

Fag: Kemi B

Område: Analytisk kemi - fødevareanalyser

Hvilke typer fødevarer indeholder meget C-vitamin?

- Redegør for askorbinsyres struktur og egenskaber
- Forklar, hvorfor det er vigtigt at indtage C-vitamin med kosten. Inddrag artiklen: "Vitaminer til hjernen"
- Udfør kemiske analyser, hvor du undersøger forskellige typer fødevars indhold af C-vitamin. Forklar udførelse og resultater. Sammenlign resultater med fødevaredata-baser.
- Diskuter kort på baggrund af dine kemiske analyser, hvorfor skørbug er en sjælden sygdom i dag, men en meget almindelig sygdom blandt søfolk før 1700-tallet.

Artikel:

Vitaminer til hjernen. Tveden-Nybrog og Lykkesfeldt. *Aktuelnaturvidenskab*. AN4.2016:

https://aktuelnaturvidenskab.dk/fileadmin/Aktuel_Naturvidenskab/nr-4/AN4-2016c-hjerne.pdf

Kommentarer:

I denne opgave skal er formidlingen af kemiske analyser for C-vitamin i forskellige fødevarer det helt centrale. Det forventes at både forsøg, efterbehandling og vurdering resultatet formidles grundigt. Eleven/kursisten skal desuden vise, at vedkommende forstår at formidle opbygning, kemiske og fysiske egenskaber for et organisk stof, kan forstå en artikel med et naturvidenskabeligt indhold og kan vurdere betydningen af de kemiske analyser i forhold til kost.

Fag: Psykologi B

Område: Sorg

Hvordan påvirkes mennesker af sorg?

- Redegør kort for den psykologiske problemstilling omkring sorg. Inddrag relevant psykologisk viden om sorg med henblik på en undersøgelse af udvalgte sorgprocesser.
- Inddrag din viden fra ovenstående i en undersøgelse af udvalgte personers sorgprocesser, hvor du forholder dig til hvordan dine udvalgte personer og deres omgivende miljø handler på deres sorg.
- Vurder på baggrund af din undersøgelse betydningen af at gøre længerevarende sorg til en diagnose. Inddrag vedlagte artikel: https://sorgcenter.dk/wp-content/uploads/2020/06/Artikel_hvis_sorg_bliver_til_en_diagnose_b-rn_unge_sorg.pdf

Kommentarer:

I denne opgave er fokus på en evigt relevant psykologisk problemstilling: sorg. Emnet kan være berørt i undervisningen, men her gives der mulighed for fordybelse og for at inddrage flere forskellige typer af sorgprocesser. Der findes en lang række let tilgængelige materialer om sorg på nettet og i forlængelse af Ålborg Universitets store forskningsprojekt om sorg, som i de kommende år kaster flere publikationer af sig. Problemformuleringen også kunne indgå i en professionsrettet sammenhæng, da alle skoler og offentlige institutioner har udviklet en sorgpolitik. Opgaveformuleringen bæres af en rød tråd, der binder taksonomien sammen omkring et fokuseret genstandsfelt. Man kan som lærer vælge at pege på en bestemt sorgproces, som Naja Marie Aidts tab af sønnen Carl: <https://www.information.dk/mofo/naja-marie-aidt-sorgen-kaempe-fucking-monster-oedelaegger-aling> eller Anders Legarth Schmidts blog om løb og sorg, eller programserien, Børnene fra sorggruppen: <https://www.dr.dk/tv/se/boernene-fra-sorggruppen/boernene-fra-sorggruppen-2/boernene-fra-sorggruppen-1-4> eller lade kursisten/eleven selv vælge.

Fag: Psykologi B

Område: Stress

Hvordan bekæmpes stress i omsorgssektoren?

- Redegør kort for fænomenet stress i forhold til udfordringerne på arbejdsmarkedet med særlig fokus på omsorgssektoren. Inddrag derudover relevant psykologisk viden med henblik på en undersøgelse af hvordan man kan undgå stress indenfor dette område.
- Inddrag din viden fra ovenstående i en undersøgelse af hvordan stress viser sig for patienter, pårørende og personale i den vedlagte empiri og hvordan de tre grupper kan overvinde stressen. Vedlagt: "Plejen på hospice set fra patienters, pårørendes og personalets perspektiv, fra fagbladet Sygeplejersken: <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2014-13/plejen-pa-hospice-set-fra-patienters-pa-rorendes-og-personalets>
- Vurder på baggrund af din undersøgelse, om de stressbekæmpelsesstrategier, som du peger på i din undersøgelse kunne indføres generelt i omsorgssektoren. Inddrag vedlagte bilag: <https://www.information.dk/debat/2015/09/trojansk-hest-sundhedssektoren>

Kommentarer:

I denne opgave er fokus på en konkret arbejdsplads og med et omfattende, let læst empirisk materiale, hvor arbejdet med stress bliver konkret og anvendes i en specifik og afgrænset sammenhæng med mulighed for faglig fordybelse. Der er mulighed for at bevæge sig ud over undervisningens fokus på stress, da kursisten kan inddrage mere eksistentiel psykologi og moderne resiliensforskning. Der er sikret en rød tråd i opgaveformuleringen, da opgavens tre led er centreret om en fokuseret problemstilling.

Fag: Psykologi B

Område: Omsorgssvigt

Hvordan hjælper vi som professionelle børn i vanskeligheder?

- Redegør kort for den psykologiske problemstilling omkring børn i vanskeligheder. Inddrag relevant psykologisk viden om hvordan vi kan forstå betydningen af disse børns vanskeligheder og psykologisk viden om relationsarbejde i forhold til disse børn.
- Inddrag din viden fra ovenstående i en undersøgelse af selvvalgt empiri, hvor du fokuserer på udviklingsprocessen hos de børn, som du følger, samt relationsarbejdet med dem.
- Diskuter betydningen af den professionelle relation/dobbeltsoialisering for børn i vanskeligheder. Inddrag vedlagte artikel: <https://www.information.dk/moti/2017/07/inddes-professionelle-kaerlighed>

Kommentarer:

I denne opgave er fokus på et meget populært emne i psykologi – omsorgssvigt. Her er det sat ind i en professionsrettet kontekst, hvor der kan arbejdes med mere moderne udviklingspsykologi og resiliensfaktorer. Den empiri der inddrages, skal strække sig over tid, så udviklingsperspektivet kommer i spil. Eksempelvis kan følgende dokumentarer inddrages: Lisbeth Zornig Andersen, "Min barndom i helvede", eller "Pas på nerverne", om en dygtig pædagogs arbejde med børn i vanskeligheder. Begge dokumentarer findes i fuld længde på youtube). Det også en idé at inddrage relevant statistik, så man viser et overblik over problemets omfang og relevans, samt rapporter fra SFI og Huset Zornig, som giver mulighed for at bevæge sig ud over emnet, som det præsenteres i undervisningen.

Fag: Psykologi B

Område: Senmoderne identitetsdannelse

Hvordan udfordres identitetsdannelsen i en digital virkelighed?

- Redegør kort for den psykologiske problemstilling omkring identitetsarbejdet i en digital virkelighed. Inddrag relevant psykologisk viden med henblik på en undersøgelse af betingelserne for dette identitetsarbejde.
- Inddrag din viden fra ovenstående i en undersøgelse af selvvalgt materiale, hvor du undersøger udvalgte identitetsprojekter på Internettet og/eller TV.
- Diskuter hvilke udfordringer for identitetsdannelse, der ligger i din undersøgelse af identitetsprojekterne i det senmoderne samfund.

Kommentarer:

I denne opgave er fokus på et meget populært emne i psykologi – identitet. Pas på at emnet ikke bliver for bredt og dermed ikke muliggør fordybelse for kursisten. Her er opgaven fokuseret ved at koncentrere undersøgelsen om et udvalgt fænomen på internettet og/eller TV. Her får kursisten mulighed for at inddrage blogs, Facebook, brug af Snapchat, Tinder, TV-programmer som Paradise hotel og lignende. Man kan sagtens nævne helt specifikke platforme og dermed styre opgaven endnu mere. Teoretisk lægger opgaven op til at inddrage teori om identitetsdannelse, gerne nyere forskning, som netop undersøger sociale mediers betydning for identitetsdannelse, her kunne Vincent Hendricks indgå, men også moderne socialpsykologi har arbejdet indgående med emnet. Derudover kunne eksempelvis sociologer som Goffmann, Bourdieu og Rosa inddrages. Her er statistik igen relevant for at tydeliggøre emnets relevans og problemstillingens omfang.

Fag: Psykologi B og samfundsfag B

Område: Velfærdspolitik

Hvad betyder kravet om ungdomsuddannelse (STU) for unge psykisk handicappedes muligheder for integration på det ordinære arbejdsmarked?

- Redegør for problemstillingen omkring handicappedes begrænsede integration på det ordinære arbejdsmarkedet. Kom ind på konsekvenser, både for gruppen og for samfundet. Præsenter kort den **Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU)**. Inddrag statistik og relevant psykologisk og samfundsfaglig viden. (Inddrag bilag 1)
- Undersøg en konkret STU-praksis. Hvordan er uddannelsen opbygget, hvilke kompetencer får de unge psykisk handicappede og hvordan rustes de unge psykisk handicappede til en fremtid på det danske arbejdsmarked?
- Vurder, hvorvidt den udvalgte STU-praksis bringer de handicappede tættere på arbejdsmarkedet. Diskuter hvilke tiltag, der kunne fremme en højere integration på det ordinære arbejdsmarkedet for gruppen. (Du skal inddrage bilag 2 og 3)

Bilag 1: Et blik på STU'en, en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov", fra Reflexen, Tidsskrift for uddannelser ved Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet (ISSN 1901-5992), vol. 8, nr. 1, 2013 (6 sider): <http://dpcplayer.dk/18917365-Et-blik-paa-stu-en-en-ungdomsuddannelse-for-unge-med-saerlige-behov.html>

Bilag 2: Fra SFI/VIVE: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/forberedende-tilbud-og-overgang-til-ungdomsuddannelse-ozo59nvn/>

Bilag 3: Fra KORA/VIVE: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/bedre-veje-til-ungdomsuddannelse-kompetencer-og-implementering-i-forberedende-tilbud-3vy42dvy/>

Kommentarer:

I denne tværfaglige opgave integreres fagene omkring en konkret praksisproblemstilling. Her kan inddrages psykologisk viden om læring og identitet og sociologisk viden om anerkendelse, samt viden om det danske arbejdsmarkedet med fokus på konkurrencestaten. Den røde tråd fastholdes gennem opgaveformuleringens tre led og det vedlagte materiale.

Fag: Religion B

Område: Konversion til nyreligiøse bevægelser

Hvorfor vælger nogle danskere at konvertere til nyreligiøse bevægelser?

- Redegør for centrale religionssociologiske teorier om konversion og for Hare Krishna som nyreligiøs bevægelse. Giv herunder en kort redegørelse for de centrale trosforestillinger og praksis.
- Giv en analyse af selvvalgte interviews med Hare Krishna-konvertitter og af andre dokumentariske fremstillinger, hvor du fokuserer på konversion. Du skal også overveje, hvordan Hare Krishna fremstilles fra hhv. en udefra- og en indefra-synsvinkel.
- Diskuter, hvorfor religiøs konversion forekommer i det senmoderne, danske samfund. Herunder skal du inddrage teorier om religion i senmoderniteten.

Kommentarer:

Opgaven forudsætter, at eleven/kursisten har arbejdet religionshistorisk og -fænomenologisk med hinduismen. Metoden er primært religionssociologisk; grunden til, at nyreligiøse bevægelser og Hare Krishna er valgt, i stedet for islam, er at konversion til islam ofte vælges af muslimer eller muslimske konvertitter, som på forhånd har en bestemt erkendelsesinteresse med SSO'en. Ved at arbejde med nyreligiøse bevægelser er det nemmere for eleven/kursisten at styre uden om evt. bias. Ud over teorier om konversion i redegørelsen og analysen, ville det også være oplagt at inddrage Ziehe og/eller Giddens i diskussionen.

Fag: Religion B

Område: Klassisk og moderne hinduisme

Hvordan var Indiens selvstændighed i 1947 påvirket af hinduismen?

- Redegør for udvalgte dele af den klassiske hinduismes centrale forestillinger og hellige skrifter.
- Giv en religionsfænomenologisk analyse af Purusha-hymnen, samt uddragene af Bhagadvadgitas 1. 2. og 3. sang, med fokus på kosmologi og antropologi. Du skal også inddrage funktionalistiske myteteorier i din analyse af teksterne.
- Vurder, hvilken rolle klassiske hinduistiske forestillinger spillede i forbindelse med Indiens selvstændighed i 1947; herunder skal du komme ind på Gandhis fortolkning af hinduismen, særligt hans forståelse af kastesystemet og af ahimsa/ikke-vold.

Kommentarer:

Opgaven forudsætter, at eleven/kursisten ikke har arbejdet med hinduismen i undervisningen, men med buddhismen i stedet. Metoderne er hentet fra religionsfænomenologi og religionshistorie. I analysedelen vil det være oplagt at inddrage Durkheims og Lincolns myte-teorier; evt. kunne det også skrives ind i redegørelsen, at de skal redegøre for disse teorier. I diskussionen vil fokus på kastesystemet og ahimsa binde opgavens redegørelse, analyse og vurdering sammen.

Fag: Religion B

Område: Islamisk feminisme

Kan man betragte islamisk feminisme som en ny retning indenfor islam?

- Redegør for den islamiske feminismes internationale opståen, udbredelse og program gennem de seneste 20 år, herunder også den islamiske feminisme i Danmark.
- Giv en analyse af Mariam-Moskeens hjemmesider og af islamiske feministers optræden i danske medier. I din analyse skal du særligt fokusere på, hvilken argumentation der anvendes for at legitimere Mariam-Moskeens praksis mht. religiøst lederskab. Du skal også overveje, hvordan islamiske feministere positionerer sig som repræsentanter for islam i Danmark.
- Diskuter, hvilken indflydelse den islamiske feminisme har på religionen islam i en senmoderne, globaliseret tidsalder, hvor du inddrager både danske og internationale eksempler.

Kommentarer:

Det særlige fokus på religiøst lederskab i analysedelen åbner op for en brug af Webers typologi for religiøst lederskab, og Hjärpes model vil være relevant i analysedelen i forhold til spørgsmålet om positionering som repræsentant for islam i DK. Opgaven forudsætter, at eleven/kursisten har haft et forløb om islam, og er godt bekendt med indefra-begreberne sharia og fiqh; derudover vil besvarelsen af analysedelen også kræve, at eleven/kursisten kan inddrage tekster fra Koran og Hadith. Samtidig vil det også være interessant at se på, om der også anvendes sekulære og/eller "rent" feministiske argumenter. Selve overspørgsmålet er et "forbudt" ja/nej-spørgsmål, men da empirien er så ny og ubehandlet, er det stadig en udfordring at besvare denne opgaveformulering. Og det er et meget interessant spørgsmål vedr. islamisk feminisme lige pt – er den overlevelsedygtig uden karismatiske lederskikkelser?

Fag: Religion B

Område: Pædagogisk arbejde med religiøse minoriteter i daginstitutioner

Hvordan arbejder man med børn med religiøs baggrund i daginstitutioner?

På baggrund af deltagerobservation og semi-strukturerede interviews, skal du undersøge, hvordan professionelle pædagoger i en daginstitution håndterer arbejdet med børn med religiøs minoritetsbaggrund.

- Redegør for undersøgelsens teori og metode, hvor du inddrager teorier om feltarbejde og om forholdet mellem religiøse minoriteter og majoriteten.
- Giv en analyse af, hvilke problematikker der opstår i det pædagogiske arbejde med børn fra religiøse minoriteter, når det pædagogiske personale repræsenterer majoriteten. Du skal have særligt fokus på mad og spiseregler.
- Vurder, hvordan viden om religiøse minoriteter kan indarbejdes i det daglige, pædagogiske arbejde i en daginstitution.

Kommentarer:

Det vil være relevant at anvende Hamburgers teorier om forskellige integrationsmodeller til at besvare denne opgave. Derudover er den antropologiske metode er også en vigtig forberedelse til pædagogfaget, da det i høj grad er væsentligt at kunne foretage kvalitative observationer af børn, og systematisere dem, når man skal arbejde som pædagog. For at der kan udføres feltarbejde, vil det være en stor fordel, hvis nogle af praktik/projektdagene i 2HF blev brugt til dette – denne opgavetype skal altså knyttes sammen med praktik/projektforløb. Opgaveformuleringen tager udgangspunkt i, at eleven/kursisten har udført feltarbejdet, og havde nogle særligt interessante observationer om mad og spiseregler – men det kunne også være f.eks. højtid eller interaktionen mellem pædagoger og forældre med minoritetsbaggrund, der var fokus på.

Fag: Samfundsfag B

Område: Socialdemokratiets politiske udvikling

Er socialdemokratiet blevet et populistisk parti?

- Forklar, hvad begrebet populisme dækker over, herunder hvordan populismebegrebet adskiller sig fra ideologibegrebet.
- Undersøg, hvilken rolle udlændingepolitik har spillet for Socialdemokratiet siden Mette Frederiksen blev formand for partiet og hvilke årsager, der kan være til ændringerne. Du skal inddrage både kvalitativ og kvantitativ empiri og du skal anvende begreber om partiadfærd og vælgeradfærd i din undersøgelse.
- Diskutér, hvorvidt Socialdemokratiet i dag kan betegnes som et populistisk parti.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen er rammesat af et bestemt begreb, populisme, der både skal forklares og anvendes, ligesom det giver den samlede opgave retning. Der er lagt op til at eleven/kursisten skal anvende fx Molins model og begreber som kernevælgere vs. issuevælgere. Sammen med den kompleksitet som empirien på partiet her vil give, er B-niveauet sikret. Det er vigtigt, at diskussionen er bundet til et begreb, da dette kan hjælpe eleven/kursisten til at foretage en faglig diskussion og ikke alene bygge på elevens/kursistens egen individuelle holdning.

Fag: Samfundsfag B

Område: Social mobilitet

Kan folkeskolen bidrage til social mobilitet?

- Redegør for årsagerne til social arv og social mobilitet. Du skal anvende sociologiske teorier i din redegørelse.
- Undersøg, hvordan social arv kommer til udtryk i folkeskolen, herunder, hvordan lærerne oplever dette. Du skal anvende både kvalitativ og kvantitativ empiri.
- Diskuter, i hvilken grad det er muligt for folkeskolen at styrke indsatsen for øget social mobilitet. Du skal anvende sociologiske begreber i diskussionen.

Kommentarer:

Opgaveformuleringen retter sig særligt til hf'ere der har været på praktikophold, eller blot har været ude på en skole og observere og måske interviewe folkeskolelærere. Dette fremgår særligt af det undersøgende spørgsmål. Der er i den forklarende del fastholdt, at eleven/ kursisten skal bruge faglige begreber. I den diskuterende del lægges der op til, at eleven/ kursisten anvender sin faglighed på en konkret problemstilling. Det er afgørende, at den professionsrettede opgaveformulering er en fagligt funderet opgave, der opfylder kriterierne for en SSO, og ikke en praktikrapport.

Fag: Samfundsfag B

Område: Transkønnedes vilkår i det senmoderne samfund

Hvilken betydning har seksuelle identiteter i det senmoderne samfund?

- Forklar, hvad begrebet kønsidentitet dækker over og lav en oversigt over, hvilke kønsidentiteter der eksisterer i dag.
- Undersøg, hvordan forskellige transkønnede håndterer deres kønsidentitet og hvordan de begrundede denne måde at handle på. Du skal inddrage såvel kvalitativ som kvantitativ empiri i undersøgelsen og du skal anvende begreber om identitet i det senmoderne samfund.
- Diskuter, i hvilket omfang den seksuelle identitet har stigende betydning for identitetsdannelse i det senmoderne samfund.
Alternativt:
- Diskuter, hvorvidt transkønnedes ønske om behandling alene skyldes nye behandlingsmuligheder.

Kommentarer:

Denne type opgaveformulering er tiltænkt elever/ kursister, der kommer med helt særlige, måske personlige ønsker og ideer til deres SSO. Den personlige/ særlige interesse står på samme tid i centrum og er sat ind i en klar faglig ramme. Der er således stillet krav om begrebskendskab og -anvendelse, der rækker ud over den enkeltes eventuelle personlige kendskab til området.